

KRAJSKÝ PAMIATKOVÝ ÚRAD BANSKÁ BYSTRICA

Naše číslo: KPUBB-2022/4974-4/23282/BRE

Vybavuje/kontakt: Mgr. Gabriela Brezňanová, PhD./+421 48 245 58 34

Banská Bystrica, 22.03.2022

ROZHODNUTIE

Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, vecne a miestne príslušný orgán štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu, podľa § 11 ods. 1 a § 9 ods. 5 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“), v spojitosti s § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov vydáva toto

rozhodnutie

Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica (ďalej len „KPÚ Banská Bystrica“) podľa § 35 ods. 7 a v spojitosti s § 36 ods. 3 a § 39 ods. 1 pamiatkového zákona

rozhodol

o nevyhnutnosti vykonať pamiatkový výskum, záchranný archeologický výskum, podľa § 35 ods. 2 písm. c) a ods. 4 písm. b) pamiatkového zákona zameraný na záchranu archeologických nálezov pri zemných prácach súvisiacich s hĺbením podzemnej nádrže na vodu na parcele KN-C 1869/17, k. ú. Tornaľa v rámci stavby „SOŠ Tornaľa – modernizácia odborného vzdelávania – budova SOŠ, Tornaľa“, parc. č. KN-C 1869/17, 1869/37, 1869/40, k. ú. Tornaľa, osobou s osobitnou odbornou spôsobilosťou na vykonávanie archeologických výskumov (ďalej len „oprávnená osoba“).

Na jeho vykonanie určuje nasledujúce **podmienky**:

- a) **druh výskumu**: archeologický záchranný
- b) **miesto a rozsah vykonávaného výskumu**: na pozemkoch parc. č. KN-C 1869/17, k. ú. Tornaľa, okres Revúca
- c) **spôsob vykonávania výskumu**: Archeologický výskum bude vykonaný nasledovne:
 1. Sledovanie ručne vykonávaných výkopových prác pre podzemnú nádrž v rámci stavby „SOŠ Tornaľa – modernizácia odborného vzdelávania – budova SOŠ, Tornaľa“, za účelom overenia a záchrany archeologických nálezov a archeologických kontextov. Zistené archeologické kontexty budú začistené, štandardne zdokumentované metódami archeologického výskumu a geodeticky zamerané. Zemina z výkopu bude overená výskumom detektorom kovov.
 2. Počas vykonávaného terénneho výskumu je prípustné uplatniť moderné geodetické a fotogrametrické dokumentačné metódy.
 3. Výskumnú dokumentáciu spolu so stanoviskom Pamiatkového úradu SR (ďalej len „pamiatkový úrad“) odovzdať krajskému pamiatkovému úradu do 90 dní po ukončení terénnej časti výskumu; ak z objektívnych dôvodov nie je možné v uvedenej lehote dokumentáciu odovzdať, písomne požiadať o jej predĺženie.
 4. Výskum podrobne dokumentovať v grafickej a fotografickej podobe.
 5. Výskum bude ukončený záverečnou komisiou za prítomnosti zástupcu KPÚ Banská Bystrica.
 6. Každú zmenu zámeru, posudzovaného v tomto rozhodnutí je vlastník povinný prerokovať s KPÚ Banská Bystrica.

- d) **Podmienky vykonania výskumu** môžu byť počas jeho realizácie doplnené, prípadne upravené podľa aktuálnej nálezovej situácie. V prípade lokalizácie závažných hnutelných (napr. depot) a nehnuteľných nálezov (napr. zahĺbené archeologické objekty) ďalší postup oprávnená osoba vykonávajúca výskum prerokuje s KPÚ Banská Bystrica.

Odôvodnenie:

KPÚ Banská Bystrica dňa 23.04.2021 vydal podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona záväzné stanovisko č. KPUBB-2021/6995-2/23265/BRE o projektovej dokumentácii stavby „SOŠ Tornaľa – modernizácia odborného vzdelávania – budova SOŠ, Tornaľa“ (stavebník: Banskobystrický samosprávny kraj, Nám. SNP 23, 974 01 Banská Bystrica), ktorým súhlas s realizáciou rovnomennej stavby podmienil ohlásením termínu začatia výkopových prác na základoch predmetnej stavby minimálne 5 dní v predstihu KPÚ Banská Bystrica písomne alebo telefonicky a následným vykonaním ohliadky zemných prác súvisiacich s realizáciou predmetnej stavby zástupcom KPÚ Banská Bystrica. Podľa predloženej projektovej dokumentácie, ktorá predstavovala prílohu žiadosti doručenej dňa 22.04.2021 KPÚ Banská Bystrica splnomocnencom stavebníka, spoločnosťou regec+vrbova architekti, spol. s r. o., Stakčinska 2920, 069 01 Snina, pozostávala stavba „SOŠ Tornaľa – modernizácia odborného vzdelávania – budova SOŠ, Tornaľa“ zo stavebných objektov:

SO 01 BUDOVA SOŠ

SO 02 SPEVNENÉ PLOCHY

SO 03 OPLOTENIE

SO 04 PRÍSTREŠOK NA BICYKLE

SO 05 EXTERIÉROVÉ FITNESS

SO 06 SPEVNENÁ PLOCHA - CHODNÍK

SO 02 SPEVNENÉ PLOCHY

Budova SOŠ bude zaizolovaná a za týmto účelom bude odkopaná zemina v bezprostrednom okolí jej obvodového plášťa. V prípade spevnených plôch bude plocha s povrchom z asfaltu vymenená za zámkovú dlažbu. Pôvodné oplotenie bude odstránené a vymenené za nové stĺpikové oplotenie vedené v tej istej trase. Pri vstupe do budovy bude osadený prefabrikovaný prístrešok na bicykle. Na školskom dvore budú umiestnené exteriérové stroje na cvičenie. V priestore medzi novým oplotením a vstupom do budovy bude na súčasný betónový chodník umiestnená dlažba, spevnená plocha bude zväčšená.

KPÚ Banská Bystrica dňa 22.02.2022 prijal žiadosť spoločnosti regec+vrbova architekti, spol. s r. o., Stakčinska 2920, 069 01 Snina, splnomocnenca stavebníka, o vydanie záväžného stanoviska o projektovej dokumentácii stavby „SOŠ Tornaľa – modernizácia odborného vzdelávania – budova SOŠ, Tornaľa“ parc. č. KN-C 1869/17, 1869/37, 1869/40, k. ú. Tornaľa. Podľa projektovej dokumentácie, ktorá bola súčasťou tejto žiadosti sa zmenila objektová skladba predmetnej stavby. Jej súčasťou sa na základe požiadavky Okresného riaditeľstva hasičského a záchranného zboru v Revúcej mala stať podzemná nádrž na vodu. Zároveň dňa 25.02.2022 KPÚ Banská Bystrica vydal podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona záväzné stanovisko č. KPUBB-2022/4974-2/15992/BRE o projektovej dokumentácii stavby „SOŠ Tornaľa – modernizácia odborného vzdelávania – budova SOŠ, Tornaľa“, ktorým súhlas s realizáciou rovnomennej stavby podmienil realizáciou archeologického výskumu súvisiacim s hĺbením podzemnej nádrže na vodu. Zmena objektovej skladby stavby „SOŠ Tornaľa – modernizácia odborného vzdelávania – budova SOŠ, Tornaľa“ (podzemná nádrž na vodu) predstavovala novú skutočnosť, na základe ktorej KPÚ Banská Bystrica začal dňa 25.02.2022 konanie o vydaní rozhodnutia o nevyhnutnosti vykonať archeologický výskum súvisiaci s hĺbením podzemnej nádrže na vodu oprávnenou osobou. Počas lehoty pre uplatnenie pripomienok, 14 dní, odo dňa doručenia oznámenia o začatí uvedeného konania, neboli vznesené žiadne a KPÚ Banská Bystrica rozhodol o vykonaní záchranného archeologického výskumu pri hĺbení podzemnej nádrže na vodu v rámci stavby „SOŠ Tornaľa – modernizácia odborného vzdelávania – budova SOŠ, Tornaľa“.

Budova rekonštruovanej SOŠ sa nachádza v areáli bývalých odevných závodov na severnom okraji Tornale, do ktorého zasahuje významné polykultúrne archeologické nálezisko, pohrebisko zo staršej a strednej doby bronzovej. Od 60. rokov 20. storočia je v týchto miestach a na priľahlej Šafárikovej ulici evidované a čiastočne preskúmané jedno z najväčších pohrebísk pilinskej kultúry. Archeologickým výskumom v roku 2009 bolo pri zemných prácach v areáli bývalých odevných závodov Tornaľa dokonca zistené kostrové pohrebisko zo staršej doby bronzovej. Hoci objem plánovanej podzemnej nádrže na vodu v rámci stavby „SOŠ Tornaľa – modernizácia odborného vzdelávania – budova SOŠ, Tornaľa“ predstavuje len 22 m³, ide o taký zásah do terénu, ktorý kvôli svojej hĺbke môže narušiť žiarový hrob pilinskej kultúry, prípadne kostrový hrob zo staršej doby bronzovej.

Z uvedeného vyplýva dôvodný predpoklad, že počas realizácie výkopových prác pre podzemnú nádrž na vodu v rámci stavby „SOŠ Tornaľa – modernizácia odborného vzdelávania – budova SOŠ, Tornaľa“, budú narušené archeologické nálezy súvisiace s pravekým pochovávaním na evidovanom archeologickom nálezisku, pohrebisku z doby bronzovej, v zmysle § 36 ods. 3 pamiatkového zákona.

Vzhľadom na vyššie uvedené správny orgán rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

KPÚ Banská Bystrica upozorňuje:

- podľa § 36 ods. 4 archeologický výskum je oprávnený vykonávať pamiatkový úrad alebo ním zriadená právnická osoba prostredníctvom fyzickej osoby, ktorá je v pracovnoprávnom vzťahu s pamiatkovým úradom alebo ním zriadenou právnickou osobou, spĺňa kvalifikačné predpoklady podľa § 35a ods. 3 písm. a) a c) a má poverenie od pamiatkového úradu alebo od ním zriadenej právnickej osoby na vykonávanie archeologického výskumu a archeologický ústav prostredníctvom osôb s odbornou spôsobilosťou; iná právnická osoba môže archeologický výskum vykonávať iba na základe oprávnenia vydaného ministerstvom
- podľa § 39 ods. 8 ak stavebník alebo ten, kto má rozhodnutie podľa odseku 1 vykonať, nemôže z objektívnych dôvodov zabezpečiť na vykonanie výskumu osobu podľa § 35a ods. 1 alebo, určí túto osobu ministerstvo na návrh pamiatkového úradu
- zoznam právnických osôb oprávnených Ministerstvom kultúry SR vykonávať archeologický výskum je k dispozícii na príslušných krajských pamiatkových úradoch, Pamiatkovom úrade SR a na internetovej adrese www.pamiatky.sk.

1. Pri zabezpečení archeologického výskumu je **vlastník (stavebník) povinný:**

- a) podľa § 38 ods. 3 pamiatkového zákona finančne zabezpečiť archeologický výskum
- b) pred začatím pamiatkového výskumu uzatvoriť s oprávnenou osobou podľa § 35a ods. 1 a § 36 ods. 4 zmluvu o vykonaní pamiatkového výskumu. Do uzatvárajúcej zmluvy o vykonaní archeologického výskumu sa uvedú podmienky vykonávania archeologického výskumu vyplývajúce z tohto rozhodnutia, hlavne druh, rozsah a spôsob vykonávania výskumu, nakladanie s nálezmi a povinnosť spracovať výskumnú dokumentáciu podľa § 39 ods. 9 a 10 pamiatkového zákona a § 10 Vyhlášky Ministerstva kultúry SR č. 253/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov, vykonávajúcej pamiatkový zákon (ďalej len „vykonávacia vyhláška“), navrhovateľ súčasne poskytne osobe poverenej vykonaním archeologického výskumu kópiu tohto rozhodnutia
- c) jedno vyhotovenie výskumnej dokumentácie spracovanej oprávnenou osobou odovzdať podľa § 39 ods. 11 pamiatkového zákona bezodplatne KPÚ Banská Bystrica a Archeologickému ústavu SAV.

2. Pri vykonávaní archeologického výskumu je **oprávnená osoba povinná:**

- a) nález historických stavebných konštrukcií (napr. torza architektúry) bezodkladne ohlásiť KPÚ Banská Bystrica, ktorý rozhodne o naložení s predmetným nálezom a ďalšom postupe prác
- b) podľa § 39 ods. 7 pamiatkového zákona ten, kto pamiatkový výskum vykonáva na základe zmluvy podľa § 39 ods. 3, je povinný vykonať na ochranu pamiatkových hodnôt opatrenia proti poškodeniu,

znehodnoteniu, zničeniu alebo odcudzeniu nálezu. Pamiatkový výskum nemožno vykonať, ak nie je zabezpečená následná ochrana nálezov alebo odstránenie nepriaznivých následkov pamiatkového výskumu

c) výskumom získané odborné poznatky spracovať vo výskumnej dokumentácii, ktorá bude vypracovaná v súlade s kritériami, ktoré určuje § 10 vykonávajúcej vyhlášky

d) podľa § 39 ods. 5 pamiatkového zákona oznámiť KPÚ Banská Bystrica 5 dní vopred začatie archeologického výskumu a bezodkladne ukončenie terénnej časti výskumu.

KPÚ Banská Bystrica konal podľa § 35 ods. 7 a v spojitosti s § 39 ods. 1 pamiatkového zákona, a vzhľadom na situovanie stavby rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Štátny pamiatkový dohľad na úseku ochrany pamiatkového fondu podľa § 11 ods. 2 písm. a) pamiatkového zákona počas realizovania archeologického výskumu vykoná KPÚ Banská Bystrica.

Podľa § 44a pamiatkového zákona toto rozhodnutie po uplynutí troch rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti stráca platnosť, ak v tejto lehote nebol vykonaný úkon, na ktorý sa vzťahuje.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie Krajskému pamiatkovému úradu Banská Bystrica, Lazovná č. 8, 975 65 Banská Bystrica v súlade s § 53 a 54 správneho poriadku v lehote 15 dní odo dňa doručenia. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Ing. arch. Mária Flórová
riaditeľka
Krajského pamiatkového úradu
Banská Bystrica

Doručuje sa

regec+vrbova architekti, spol. s r. o., Stakčinska 2920, 069 01 Snina

Zasiela sa

Mesto Tornaľa, Mierová 14, 982 01 Tornaľa

Na vedomie

Banskobystrický samosprávny kraj, Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica

Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, Lazovná č. 8, 975 65 Banská Bystrica